Oświadczenie złożone
przez senator Ewę Monikę Kaliszuk
na 59. posiedzeniu Senatu
w dniu 21 maja 2026 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

Szanowna Pani Ministro!

W dniu 27 listopada 2025 r. złożyłam oświadczenie senatorskie nr 46-1213 dotyczące funkcjonowania i rozwoju środowiskowych domów samopomocy, w szczególności problemów wynikających z ograniczeń określonych w §5 rozporządzenia ministra pracy i polityki społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. i związanych z liczbą miejsc w ŚDS-ach. W odpowiedzi Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej poinformowało jedynie o konieczności przedłużenia terminu udzielenia odpowiedzi z uwagi na zakres tematyczny sprawy. Pomimo upływu wielu miesięcy odpowiedź merytoryczna nie została jednak przedstawiona.

Tymczasem problem nadal pozostaje aktualny i jest regularnie zgłaszany przez samorządy oraz osoby prowadzące środowiskowe domy samopomocy. W wielu gminach obowiązujące limity liczby uczestników utrudniają racjonalne wykorzystanie istniejącej infrastruktury, ograniczają możliwość zwiększania liczby miejsc oraz generują dodatkowe koszty organizacyjne i finansowe.

Do mojego biura senatorskiego nadal wpływają informacje o przypadkach, w których gminy dysponują budynkami spełniającymi standardy powierzchniowe, techniczne i jakościowe, jednak z uwagi na obowiązujące limity liczby uczestników nie mogą efektywnie wykorzystywać istniejącej infrastruktury. W praktyce prowadzi to do konieczności wynajmowania dodatkowych obiektów, ponoszenia nieuzasadnionych kosztów oraz organizowania dodatkowego transportu uczestników.

Wskazywany problem ma również wymiar społeczny. Sztuczny podział uczestników pomiędzy różne obiekty może negatywnie wpływać na ich poczucie bezpieczeństwa, stabilność emocjonalną oraz relacje społeczne budowane często przez wiele lat uczestnictwa w zajęciach w ŚDS.

Wobec braku odpowiedzi na wcześniejsze oświadczenie oraz wobec utrzymujących się problemów zwracam się ponownie z następującymi pytaniami.

1. Czy ministerstwo prowadzi obecnie analizy lub prace legislacyjne dotyczące zmiany §5 rozporządzenia ministra pracy i polityki społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w zakresie limitów liczby miejsc w środowiskowych domach samopomocy?
2. Czy resort rozważa możliwość wprowadzenia większej elastyczności organizacyjnej lub odstępstw od obecnych limitów w sytuacjach, gdy placówka spełnia standardy powierzchniowe, lokalowe i jakościowe?
3. Czy ministerstwo analizowało skutki finansowe obecnych regulacji dla samorządów, w tym konieczność wynajmu dodatkowych obiektów lub organizowania dodatkowego transportu uczestników?
4. Czy planowane są konsultacje z samorządami oraz przedstawicielami środowiskowych domów samopomocy dotyczące zmian obowiązujących przepisów?
5. Z jakich przyczyn do chwili obecnej nie została udzielona odpowiedź merytoryczna na oświadczenie senatorskie nr 46-1213 pomimo wcześniejszego przedłużenia terminu jej udzielenia?

Będę wdzięczna za przedstawienie aktualnego stanowiska ministerstwa w tej sprawie.

Ewa Monika Kaliszuk
senator RP